

Kela|Fpa[®]

Kuntoutus neurokirjon lasten ja nuorten arjessa -projekti

Riina-Maria Leskelä, projektipäällikkö

Termeistä

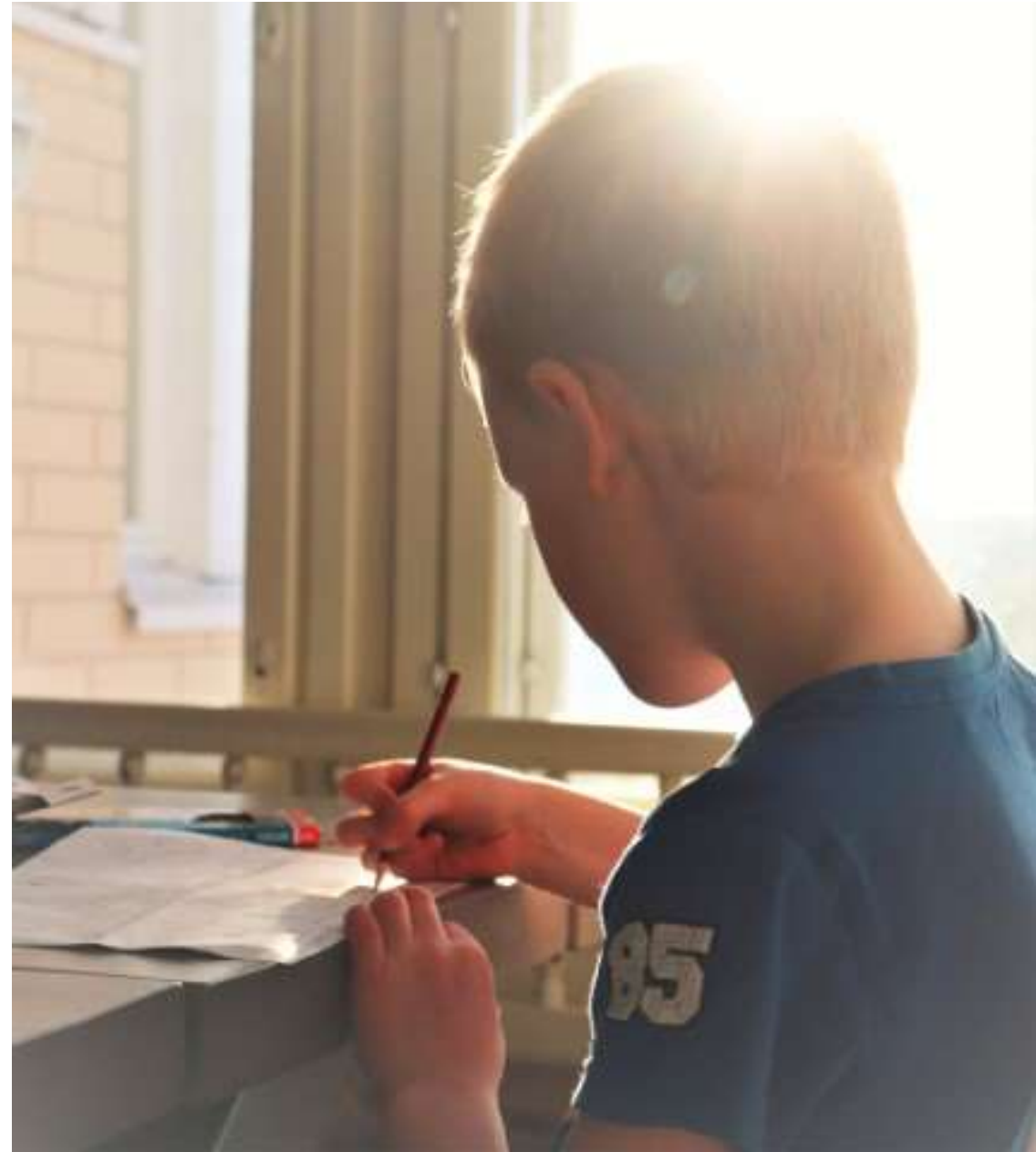
Neurokirjo

Neurokehityksellinen / neuropsykiatrinen häiriö

Kela|Fpa

Kirjo-projektin tausta

3 6.11.2024
Riina-Maria Leskelä / Kuntoutusryhmä

Miksi Kela aloittaa Kirjo-projektin?

Taustalla:

- 1) Hallitusohjelman kirjaukset
- 2) Palvelujen kysynnän kasvu

1) Hallitusohjelman kirjaus

- *'Hallitus kiinnittää erityistä huomiota neuropsykiatrisesti oireilevien (nepsy) lasten palveluihin ja heidän perheittensä tukeen sekä nopeaan diagnosointiin ja avun piiriin pääsyyn.'*

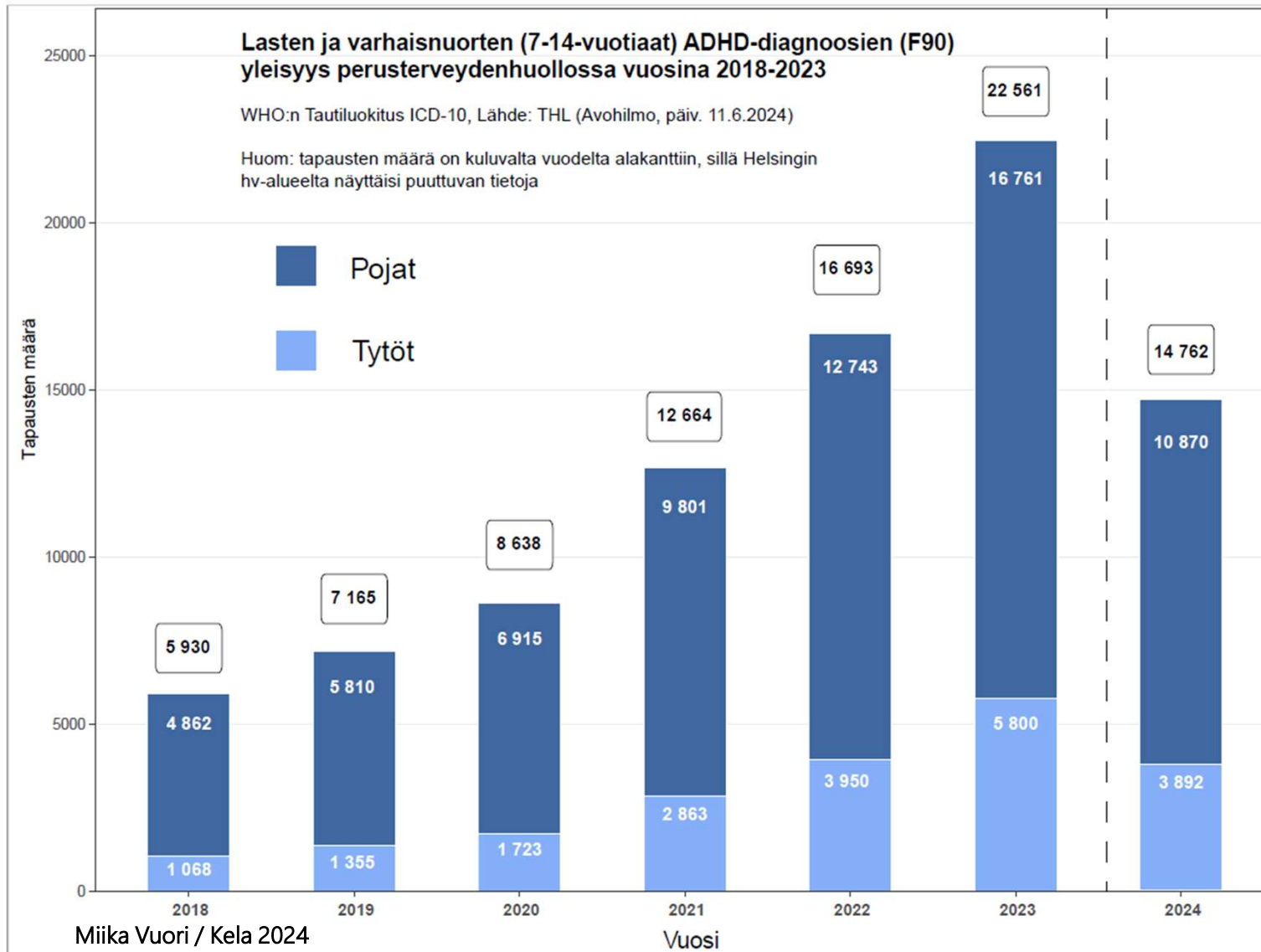
Hallitusohjelma 2023:

- Hallitus myöntää **väliaikaisen** lisärahoituksen Kelan harkinnanvaraisille neuropsykiatrisille kuntoutuspalveluille 7,5 + 22 milj.euroa
- Lisärahoitus riittää vuoteen 2026 saakka

→ Vuoden 2026 jälkeen harkinnanvarainen neuropsykiatrinen kuntoutus jatkuu, mutta selkeästi pienemmällä volyymilla - mitä tapahtuu sitten?

2) Palvelujen kysynnän kasvu

- ❑ entistä parempi neurokehityksellisten häiriöiden tunnistaminen, erityisesti ADHD:n kohdalla
 - tutkimusta syistä tarvitaan (ei tehdä Kirjo-projektissa)

2) Palvelujen kysynnän kasvu

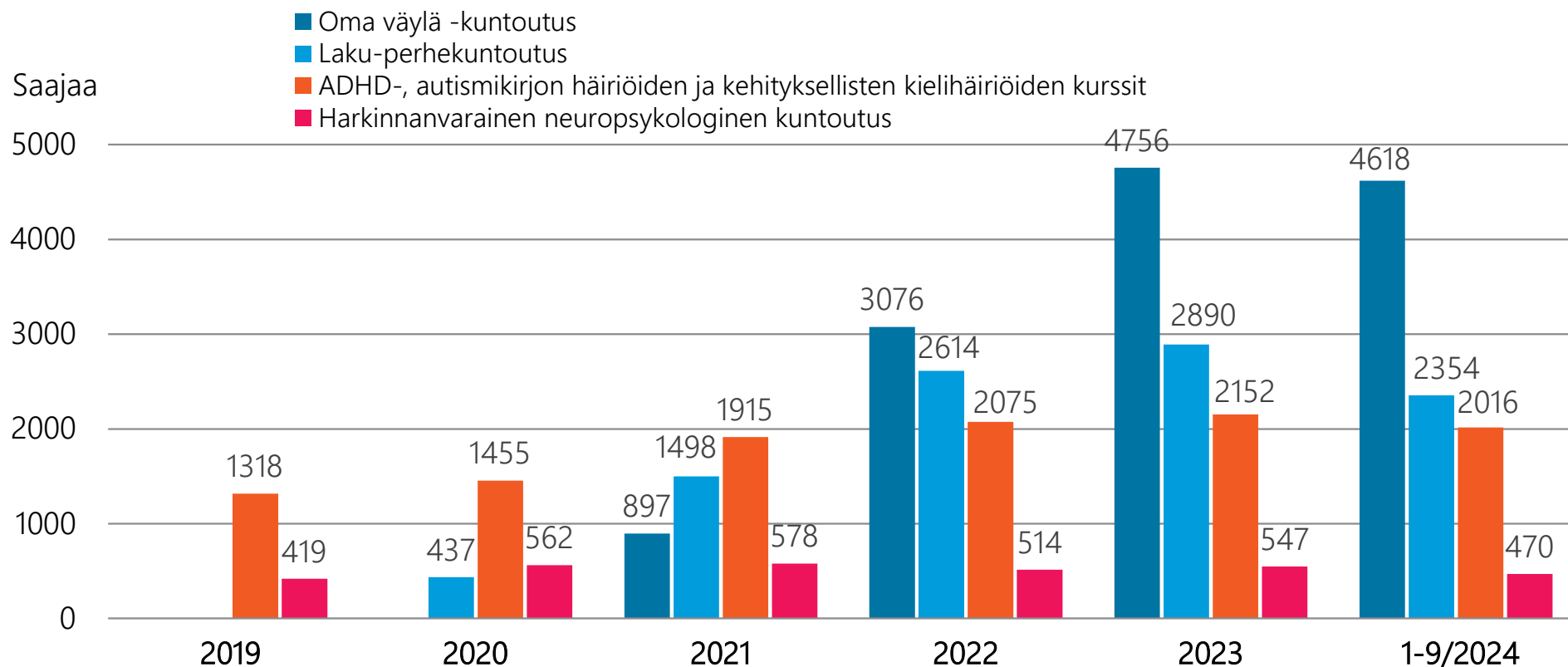
- ❑ Riittämätön varhainen tuki, hoito ja kuntoutus
 - → näkyy erityispalvelujen tarpeen kasvuna (esim. erikoissairaanhoido, lastensuojelu)
 - → näkyy voimakkaasti kasvaneissa Kelan harkinnanvaraisen kuntoutuksen hakijamäärissä

Kelan keskeisiä kuntoutuspalveluja neurokirjon lapsille ja nuorille:

- Sopeutumisvalmennuskurssit perheille, joissa lapsella on ADHD tai autismikirjon häiriö
- LAKU-perhekuntoutus 7–15-vuotiaille lapsille tai nuorille, joilla on diagnosoitu ADHD, autismikirjon häiriö (ilman merkittävää kognitiivisen kehityksen viivettä) tai Touretten oireyhtymä tai pitkäaikaiset tic-oireet
- Oma väylä -kuntoutus 16-29 -vuotiaille nuorille, joilla on ADHD tai autismikirjon häiriö ilman kognitiivisen kehityksen häiriötä (Aspergerin oireyhtymä)

Kelan neuropsykiatristen kuntoutuspalvelujen saajamäärän kehitys v. 2019-09/2024

Saajamäärä kuvaa, kuinka moni asiakas on saanut kuntoutusta vuoden aikana (eri asia kuin uusien asiakkaiden määrä)

Kelan kuntoutuspalvelujen rooli on täydentävä

- Lain mukaan hoidosta ja kuntoutuksesta vastaavat ensisijaisesti hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut
- Kasvatus- ja oppimisympäristöjen merkitys on myös tärkeä
- Kelassa tällä hetkellä nähtävissä se, että ohjauksia tehdään ilman, että tarvittavia ensisijaisia palveluja on järjestetty lähellä lapsen tai nuoren arkea

- **Kelan kuntoutuspalvelujen rooli neurokirjon lasten ja nuorten tukemisessa on tällä hetkellä tarkoituksettoman suuri**
 - ei linjassa lainsäädännön kanssa
 - tehotonta koko palvelujärjestelmän kannalta
 - kyseenalaista myös lapsen, nuoren tai perheen edun toteutumisen kannalta

Kela|Fpa

Kuntoutus neurokirjon lasten ja nuorten arjessa

(Kirjo-projekti)

14 6.11.2024

Riina-Maria Leskelä / Kuntoutusryhmä

Kirjo-projektin tavoitteet

- Edistää käytäntöjä, joilla parannetaan tuen, hoidon ja kuntoutuksen piiriin pääsyä varhaisessa vaiheessa
- Selkiyttää Kelan kuntoutuksiin ohjautumisen polkua ja Kelan kuntoutusten kohderyhmää
- Viestiä vuoden 2026 jälkeen tapahtuvista muutoksista

Yhteistyötahot

- Keskeinen kohderyhmä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen lisäksi on kasvatus- ja opetustoimiala
- Projektissa keskitytään lasten ja nuorten tukitarpeisiin (0-29 –vuotiaat)
- Hyvinvointialueille tulossa pieni rahoitus haettavaksi näiden palvelujen kehittämiseen
- Projektia käynnistettäessä kuullaan laajasti keskeisiä tahoja
- Projektin kesto 2024-2027, tavoitteena pysyvät muutokset

Kela|Fpa[®]

**Millaiseen
kehittämiseen
rahoitusta
myönnetään?**

Rahoituksen saamisen ehdot

1) Varhainen tuki

- ei voi kohdentua vain erikoistason palveluihin

1) Monialaisuus

- Kela ei rahoita yksittäisten yksiköiden tai ammattiryhmien työn kehittämistä

2) Yhteistyö kasvatuksen tai koulutuksen toimialan kanssa

- Yhteistyö voi tarkoittaa myös vasta alkavan yhteistyön kehittämistä

- 3) Sitominen muuhun meneillään olevaan kehittämistyöhön ja palvelujen johtamiseen
 - ei irrallista projektikehittämistä

- 5) Valtakunnallisuus ja vertaiskehittäminen
 - Projektirahoitusta saavat toimijat sitoutuvat jakamaan omia hyviä käytäntöjään ja oppejaan muille

Rahoitushaku

- Hakijoina hyvinvointialueet, mahdollisesti osa rahoituksesta voidaan jakaa edelleen kasvatuksen ja koulutuksen yhteistyökumppanille
- Alueellisten projektien tulisi alkaa keväällä 2025
- Hakuaika 13.1.-14.2.2025
- Hakulomake ja ohjeet lisätään sivustolle 30.11. mennessä:
[Kuntoutus neurokirjon lasten ja nuorten arjessa | Kumppanit | Kela](#)

Sparrausajat hakulomakkeen täyttöön ja projektisuunnitelman tekoon
joulu- ja tammikuussa

Ilmoittautuminen sparrausajoille ja lisätiedot: kuntoutushanke@kela.fi

Käy vastaamassa kyselyyn ja vaikuta!

[Kyselyn kasvatuksen ja opetuksen ammattilaisille neurokirjon lapsiin ja nuoriin liittyen: QuestBack](#)

Linkki kyselyyn löytyy myös Kirjo-projektin sivuilta:
[Kuntoutus neurokirjon lasten ja nuorten arjessa | Kumppanit | Kela](#)

- Kysely on auki 6-30.11.2024
- Kyselyn ruotsinkielinen käännös lisätään sivuille viim. 20.11

Kiitos!

Riina-maria.leskela@kela.fi

